

Lasse Klein, tingmaður, skrifar

Objektiva kanning! Men trý sjúkrahús skulu vit hava

Fleiri kanningar eru gjóðar av føroyska heilsuverkinum, og hava kostað føroyska skattaborgaranum milliónir av krónum. Kanningarnar skulu nú halda fram, men skulu ikki byggja á heilsu- og fíggarviðurskipti samfelagsins, skrifar Lasse Klein, tingmaður (Sj.fl.) í viðmerking í dag.

Hetta var tað, sum vit fingur burtur úr samrøðuni, sum »Dagur og Vika« hevði við landsstýrismannin í heilsu-málum.

Orsøkina segði hann vera, at alt druknaði í lokalpolitiskum áhugamálum, talan var um ein ósporsligan múr, sum ikki slappst ígjøgnum politiskt.

Trý sjúkrahús skulu vit hava, ið tað krevur ein politiskur meiriluti, men vit skulu kortini hava eina lýsing av samlaða heilsuverkinum – fyrri triðju ferð, segði landsstýrismannin!

Hóast sparing fer fram á øllum økjum samfelagsins, skulu hóast hetta strangar avmarkingar vera galdandi tá talan er um Sjúkrahúsværk Føroya.

Eftir teimum avmarkingum ber ikki til at fáa lýst heilsu- og fíggarviðurskipti innan heilsu-verkið sakliga, og tí ber vala til at tosa um objektiva kanning, men tvørturímóti um so strangar avmarkingar, at ikki slepst fram at kjarnuni í sjálvum málinum: um tað er fíggarliga for-svarligt at varðveita øll trý sjúkrahúsin á nærum sama hátt sum áður, ella um dentur skal leggjast á onnur viðurskipti tá talan er um heilsuverkið.

Hetta hendir hóast før-

oyska samfelagið er í stórarí búskaparligari kreppu, og hóast møguleikarnir hjá føroyskum politikarum fyrri at stýra búskapinum, eru sera avmarkaðir, orsakað av tørvandi hegri á mongum økjum.

Ein av stýrismunum fyrri Landsjúkrahúsinum, Dia P. Johannesen, hevur kortini á fundi við landsstýrismannin biðið um at nevndin fær høvi at gera eina alternativa kanning, sum bert var grundað á heilsu- og fíggarviðurskipti. Men hetta var sum at rætta hundi brand: »Ikki talan um«, segði hann, og legi áherslu á, »at politiski lýsingin ræður, og hesin hevði ikki brúk fyrri eini tilikari kanning«.

Niðurstøðan hjá Dia P. Johannesen er, at landsstýrið og landsstýrismannin ynskja ikki at vita, hvat politiski viljin kostar.

Eina nýggja kanning av Sjúkrahúsværki Føroya, sum ikki fevnir um allar møguleikar, hava vit ikki brúk fyrri. Tíverri!

Litit tykja harrarnir í Tinganesi at hava lært av støðuni, og tí má tað verða eitt avgjørt krav, at nýggjar kanningar verða ikki gjóðar uttan so, at kanningarnar fegna um øll viðurskipti.

Lasse Klein

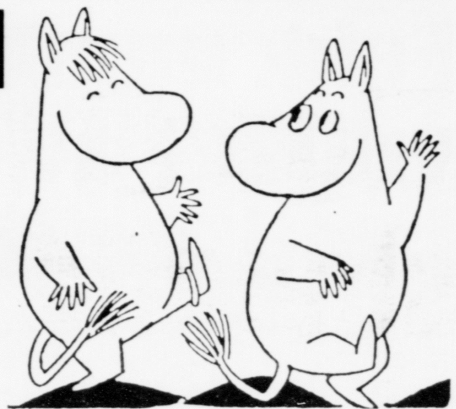
Mumiutrøll flyta til Klaksvíkar

Meira enn 700 børn hava vitjað framsýningina við mumiutrøllum og Tove Jansson í Norðurlandahúsinum síðani 4. februar, og tey flestu av hesum hava verið við í eini teknikapping, har tú hevur kunnað vinnuð eitt mumiutrøll hvønn dag.

Nú verður framsýningin flutt til bókasavnið í Klaksvík.

Meira enn 700 børn eru væl komin at síggja mumiutrøll og tekningar, síggja videofilm frá Mumiudalini og framfyrri alt: at tekna mumiutrøll.

Bókasavnið í Klaksvík hevur opið hvønn dag uttan sunnudagar kl. 14.00-20.00 og leygardag kl. 10.00-12.00. Og hvønn dag verða mumiutrøll at vinna.

Mumiufamiljan hjá Tove Jansson

Ein hugsunar- og mumiupápi, ein hjartalig og trygg mumiudalinn og ein óendaliga nýfíkin sonur – mumiutrøll – eru høvuðspersónarnir í bókunum eftir Tove Jansson. Bókurnar eru týddar til 33 mál og hava fangað lesarar kring allan knøttin, ikki minst í Norðurlondum.

Tove Jansson, rithøvundur og myndlistafólk, varð fødd í eini listafamilju í 1914. Eftir at hava lisið í Finnlandi og uttalandi, m.a. í Stockholm, Paris og Florens, fór hon í 30-unum at tekna hesar verurnar, sum eru menniskjansligar og minna um smáar flodhestar, og gjóðust hesi kend sum mumiutrøll.

Í árunum 1945-1980 gav hon út 13 mumiubókar, har Mumiudalinn er ramman um hendringarnar, sum fara fram.

Sjálvt um mumiutrøllini eru høvuðspersónar, eru bókurnar fullar av øðrum lögnum skeplum, sum t.d. tann gátuferi Snoddinum-urin, hin vakra Snorkfrøkin, tann ónda Marran og tann illisinta men elskuliga Litla Mai. Hugflogið aftan fyrri heim í Tove Jansson hevur verið samanborið við bókmenturnar hjá Lewis Carrols og J.R.R. – hon hevur gjórt myndir fyrri báðar.

Í 1954 fór tíðarritið Evening News í London at prenta eina mumiusegu, sum hvønn dag í smáum

skuldi røkka milliónavis av lesarum. Á svensku komu mumiusegur fyrri fyrstu ferð út í bók í 1957; í dag er úr alt átta albm á bóka-marknaðinum. Eisini gongur ein sjónvarpsendingur í nógvum londum við einum teknifilmi um livið í Mumiudalini.

Tove Jansson hevur fingið nógv virðislonir fyrri bókur og myndir sínar, m.a. H. C. Andersens virðislonina í 1966 fyrri alla sína framleiðslu. Við árunum er heimur hennara eisini vaksin. Í dag verður hon eisini rokna millum fremstu skaldsøgu- og stuttsøgurithøvundarnar innan ta nútímans finsku og skandinavisku prosana.

Hesi vunnu tey 11 mumiutrøllini í Tórshavn:

Barbara Johannesen, Tinghúsvegur, Petra Sigurstein, Áargel 8, Hergeir P. Vang, Oyrarbakki, Eyðbjørg Magnussen, Dalagøta 14, Vár Olsen, Eystan Heyg 13, Kris Martin, Marknagilsvegur 10, Anna Lisa Knudsen, Patursgøta 24, Hoyvík, Inga Katrin Winther, Lágavegur 54, Jákup Stefansson, Djóni í Geilsgøtu 30, Sverri í Sandagerði og Edward av Kák, Traðarbrekka 2.

Konsert við Bubbi Morthens fríggjakvöldið

Bubbi Morthens heldur konsert í Norðurlandahúsinum fríggjadagin tann 19. febr. kl. 19.30. Konsertin verður hildin í sambandi við tað stóra Íslandstiltakið, sum er eitt samarbeidi millum Norðurlandahúsið í Føroyum og Listasafn ASÍ. Íslendski rithøvundurin Einarr Már Guðmundsson sigur her nøkur orð um Bubbi:

»Í løttum tónleiki í Íslandi hevur Bubbi staðið sum sól á middagssæði á himmalinum í eini fimtan ár og eingin harðveðursskýgg í náð ella vetrarillmyrkur. Tvørturímóti er hjartani um í hvørjum og skærari ljós.

Og hvussu man tað bera til? Jú, jarðsamband í lágskýggjaðum heimi og drivi. Hann gongur við íslenskum vegum undir iljunum og suði úr fjarløgnum bygðalögum í hjartanum.

Fyrstu ferð hann gjóði vart við seg, var hann eins og eitt ylanti ljón, grimmur og óeirin so poppheimurin, fullur av apuspjótum, illkendist við hendan mannin, ið kom brestandi sum inn í ein føðingardag, har einki var at fáa uttan rómi aftur við søtum.

Við øðrum orðum, tað er áhugin fyrri lívinum í hesum landi, sum hevur borið Bubba hetta høgt, tí hann hevur evni at koma fleiri aldursflokum til mótis, enn popptónleikar annars eru vanir.

Tað kemur meira enn so fyrri, at hálvfems ára gamlir oldingar ganga og murrar lögini hjá honum á gøtuni

og smá børn læra tey bein- anvegin og syngja av hjartans lyst um »tingmenn við pinoccions« ella hvat, ið tað kann vera, sum Bubbi finnur uppá, og allir aldursflokkar har ímillum lurtu eftir honum, annaðhvørt ravmagnaðan við rokkinn um blásandi úr oyrunum ella stillfóran og sorgblíðan við kassagittara í hondum.

Flakavirkini og bygdirnar vóru ivaleyst til uttan hann, men ikki hann uttan tey. Hann er runnin upp úr einum veruleika, har rákuli læsir seg um alt og livið er hart stríð fyrri út-komuni.

Hesum stríðnum evnar hann geva mál, tí í honum býr bæði orðlist og skaldskapur. Sum sjómenn søkja sjógvn, søkir Bubbi yrkingina. Skald ávirka hann ikki minni enn tónlist.

Tí eru tekstirnir hjá honum annað enn neyðrmað skemt, hóast teir ofta eru læstir inni í teirri hevð, sum vísan hevur í rokkatøkum formi. Teirri hevð, ið varð til í útlandum og meistarað, sum Bob Dylan, Raymond Douglas Davis og John Lennon o.o. skaptu.

Eg eri ikki íva um, at føroyingar fara at kenna seg aftur í songunum hjá Bubba eins og íslendingar, hoyra havið anda og síggja flakavirkini stara út í ein kaldan og stjørnubjartan heim.

Tað eru Norrøna Felagið og Norðurlandahúsið í Føroyum, sum standa aftan fyrri konsertina fríggjakvöldið.

Tøkk

Vit takka hjartaliga fyrri sýnda samkenslu, tá ið kæri maður mín og beiggja okkara

INGVARD JACOBSEN

doyði og fór til gravar.

Tøkk fyrri heilsanir, blómur og kransar, og tøkk til tykkum, ið hjálptu til við jarðarferðina og fylgd honum til gravar.

Jana, Anna og Laura